

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ว่าด้วยคุณสมบัติและการแต่งตั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
และรองศาสตราจารย์พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๒
แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖

โดยที่เป็นการสมควรให้มีข้อบังคับว่าด้วยคุณสมบัติและการแต่งตั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และรองศาสตราจารย์พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อเป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ที่มีคุณวุฒิ ความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่ได้ปฏิบัติงานทางวิชาการด้านต่าง ๆ ให้แก่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ (๒) และ (๑๓) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ สภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จึงตราข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ชื่อข้อบังคับ

ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยคุณสมบัติและการแต่งตั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และรองศาสตราจารย์พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๒

ข้อ ๒ เวลามีผลใช้บังคับ

ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป^๑

ข้อ ๓ บทนิยาม

ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หรือรองศาสตราจารย์พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“หน่วยงาน” หมายความว่า คณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนัก ซึ่งมีภารกิจหลักในการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป ทั้งที่มีสถานะเป็นส่วนราชการหรือจัดตั้งโดยสภามหาวิทยาลัย

“คนบติ” ให้หมายความรวมถึง ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ

^๑ ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖

“ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์” หมายความว่า ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งจาก สภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการโดยเฉพาะของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“รองศาสตราจารย์พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์” หมายความว่า ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งจาก สภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการโดยเฉพาะของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในระดับรองศาสตราจารย์ พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ข้อ ๔^๒ คุณสมบัติของผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผู้ที่ได้รับการเสนอแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จะต้องมีความ
คุณสมบัติ ดังนี้

(๑) ได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี และต้องทำการสอนได้ผลดีสมความมุ่งหมาย

(๒) ผลงานทางวิชาการ ประกอบด้วยผลงาน ดังนี้

(ก) ผลงานวิจัย ซึ่งมีคุณภาพดีและได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่มาแล้ว หรือ

(ข) ผลงานแต่งหรือเรียบเรียง ตำรา หนังสือ หรือบทความทางวิชาการ ซึ่งมีคุณภาพดีและ ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่มาแล้ว หรือ

(ค) ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ซึ่งมีคุณภาพดีและได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่มาแล้ว

ทั้งนี้ผลงานทางวิชาการดังกล่าวจะต้องเป็นผลงานซึ่งเป็นที่ยอมรับในปัจจุบัน และไม่เป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาเพื่อรับปริญญาและประกาศนียบัตรใดๆ

ข้อ ๕^๓ คุณสมบัติของรองศาสตราจารย์พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผู้ที่ได้รับการเสนอแต่งตั้งเป็นรองศาสตราจารย์พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จะต้องมีความ
คุณสมบัติดังนี้

(๑) ได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปี และต้องทำการสอนได้ผลดีสมความมุ่งหมาย หรือ

(๒) ได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี โดยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษแห่งสถาบันอุดมศึกษาอื่น มาแล้ว และต้องทำการสอนได้ผลดีสมความมุ่งหมาย หรือ

(๓) ได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๘ ปี และต้องทำการสอนได้ผลดีสมความมุ่งหมาย

(๔) ผลงานทางวิชาการ กรณีตามข้อ ๕ (๑) ประกอบด้วยผลงาน ดังนี้

(ก) ผลงานวิจัย ซึ่งมีคุณภาพดีและได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่มาแล้ว หรือ

(ข) ผลงานแต่งหรือเรียบเรียง ตำรา หนังสือ ซึ่งมีคุณภาพดีและได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ มาแล้ว หรือ

(ค) ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ซึ่งมีคุณภาพดีและได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่มาแล้ว

^๒ ข้อ ๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยคุณสมบัติและการแต่งตั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และรองศาสตราจารย์พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖

^๓ ข้อ ๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยคุณสมบัติและการแต่งตั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และรองศาสตราจารย์พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

ผลงานทางวิชาการตามข้อ ๕ (๔) ต้องไม่ซ้ำกับผลงานที่ถูกใช้สำหรับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มาแล้ว และจะต้องมีผลงานทางวิชาการที่เพิ่มขึ้นหลังจากได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

(๕) ผลงานทางวิชาการ กรณีตามข้อ ๕ (๒) ประกอบด้วยผลงาน ดังนี้

(ก) ผลงานวิจัย ซึ่งมีคุณภาพดีและได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่มาแล้ว หรือ

(ข) ผลงานแต่งหรือเรียบเรียง ตำรา หนังสือ ซึ่งมีคุณภาพดีและได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่

มาแล้ว หรือ

(ค) ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ซึ่งมีคุณภาพดีและได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่มาแล้ว

ผลงานทางวิชาการตามข้อ ๕ (๕) ต้องไม่ซ้ำกับผลงานที่ถูกใช้สำหรับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษแห่งสถาบันอุดมศึกษาอื่นมาแล้ว และจะต้องมีผลงานทางวิชาการที่เพิ่มขึ้นหลังจากได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษแห่งสถาบันอุดมศึกษาอื่น

(๖) ผลงานทางวิชาการ กรณีตามข้อ ๕ (๓) ประกอบด้วยผลงาน ดังนี้

(ก) ผลงานวิจัย ซึ่งมีคุณภาพดีมากและได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่มาแล้ว หรือ

(ข) ผลงานแต่งหรือเรียบเรียง ตำรา หนังสือ ซึ่งมีคุณภาพดีมากและได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่

มาแล้ว หรือ

(ค) ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ซึ่งมีคุณภาพดีมากและได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่มาแล้ว

(๗) ผลงานทางวิชาการตามข้อ ๕ (๔) ข้อ ๕ (๕) และ ข้อ ๕ (๖) จะต้องเป็นผลงานซึ่งเป็นที่ยอมรับในปัจจุบัน และไม่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาและประกาศนียบัตรใด ๆ

ข้อ ๖^๔ ลักษณะการมีส่วนร่วม คำจำกัดความ ลักษณะการเผยแพร่ และลักษณะคุณภาพ

ลักษณะการมีส่วนร่วมในผลงานทางวิชาการ คำจำกัดความของผลงานทางวิชาการ ลักษณะการเผยแพร่และผลงานทางวิชาการที่จำแนกตามระดับคุณภาพของผลงานทางวิชาการตามข้อ ๔ (๒) ข้อ ๕ (๔) ข้อ ๕ (๕) และ ข้อ ๕ (๖) ให้เป็นไปตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ โดยอนุโลม

ข้อ ๗ คณะกรรมการ

เมื่อหน่วยงานเห็นสมควรให้บุคคลใดเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หรือรองศาสตราจารย์พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ให้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณาคุณสมบัติ ความเหมาะสม และผลงานทางวิชาการของผู้ที่หน่วยงานจะเสนอขอแต่งตั้ง ประกอบด้วย คณบดีเป็นประธาน ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องซึ่งมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าตำแหน่งที่เสนอขอให้พิจารณา เพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการ จำนวน ๓ คน และกรรมการประจำหน่วยงานที่มีได้เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๑ คน เป็นกรรมการ

ให้มีการประชุมคณะกรรมการ โดยมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด การตัดสินใจของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก และให้การดำเนินการอยู่ในชั้นความลับทุกขั้นตอน

ข้อ ๘ การดำเนินการแต่งตั้ง

การเสนอแต่งตั้งผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และรองศาสตราจารย์พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ให้ดำเนินการ ดังนี้

^๔ ข้อ ๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยคุณสมบัติและการแต่งตั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และรองศาสตราจารย์พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

(๑) ให้คณะกรรมการประจำหน่วยงานเสนอชื่อผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หรือรองศาสตราจารย์พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ต่อมหาวิทยาลัย เพื่อพิจารณาเป็นรายกรณี ทั้งนี้ในการเสนอแต่งตั้งให้จัดทำรายละเอียดประวัติแสดงคุณสมบัติและความเหมาะสม ผลงานทางวิชาการที่ใช้ในการขอ และผลการประเมินผลงานทางวิชาการของผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก รวมทั้ง รายละเอียดที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา

(๒) ให้มหาวิทยาลัยพิจารณากลับรองคุณสมบัติและผลการประเมินผลงานทางวิชาการของผู้ที่สมควรได้รับการแต่งตั้งที่หน่วยงานเสนอมา และนำเสนอคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยและสภามหาวิทยาลัย พิจารณาเป็นรายกรณีต่อไป

(๓) การลงมติของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยและสภามหาวิทยาลัย ให้ใช้วิธีลงคะแนนลับ และให้ถือคะแนนเสียงข้างมากของที่ประชุม

ข้อ ๙ การแต่งตั้ง

การแต่งตั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และรองศาสตราจารย์พิเศษแห่ง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ให้จัดทำเป็นประกาศมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๐ การถอดถอน

ในกรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษแห่ง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หรือรองศาสตราจารย์พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีการปฏิบัติหน้าที่หรือประพฤติตน ไปในทางที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม จนเป็นเหตุให้เกิดความเสื่อมเสียหรือเสียหายต่อมหาวิทยาลัย สภามหาวิทยาลัยอาจพิจารณา มีมติให้ถอดถอนผู้นั้นออกจากตำแหน่งได้

การออกเสียงลงมติของสภามหาวิทยาลัยเพื่อให้มีการถอดถอนตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้วิธีลงคะแนนลับ และต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการสภามหาวิทยาลัยทั้งหมด และการถอดถอนให้ จัดทำเป็นประกาศมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๑ การรักษาการตามข้อบังคับ

ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้ และมีอำนาจออกประกาศ คำสั่งหรือการอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อปฏิบัติการตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๒

(ลงนาม) สุเมธ ตันติเวชกุล

(ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล)

นายกสภามหาวิทยาลัย

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยคุณสมบัติและการแต่งตั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษแห่ง
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และรองศาสตราจารย์พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๒^๕

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยคุณสมบัติและการแต่งตั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษแห่ง
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และรองศาสตราจารย์พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖^๖

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยคุณสมบัติและการแต่งตั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษแห่ง
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และรองศาสตราจารย์พิเศษแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖^๗

กองบริการการศึกษา / ผู้จัดทำ
วิรัชญา / พิมพ์
ชวลีพร / ทาน
โทร. ๐๒-๖๑๓-๓๐๘๕-๖
๗ ตุลาคม ๒๕๕๖

---

^๕ ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๒

^๖ ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๖

^๗ ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖